

Kommunal Rapport

Kommune
barometeret **2016**

Loppa

nr. 257 på totaltabellen

nr. 66 uten justering for inntektsnivå

Nøkkeltallene er omtrent som forventet ut fra korrigert inntektsnivå

Annonser

KBN Kommunalbanken
Norge

Plasseringer totalt 2010-2016

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totalplassering (rapportert)	352	158	92	176	266	279	257
Totalplassering (oppdatert/sammenliknbar)	343	277	275	332	212	279	257
Uten hensyn til økonomiske vilkår (oppdatert/sammenliknbar)	69	21	57	166	56	97	66
Rangering inntektsnivå	16	16	21	30	31	17	17

Sektorer 2010-2016 - sammenliknbar serie

Plassering	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Grunnskole			134	151	178	228	170
Eldreomsorg	330	234	298	358	148	327	366
Barnevern	157						
Barnehage	68	47	231	120	87	15	170
Helse	119	58	39	46	261	42	98
Sosial	98	173	97	151	9		
Kultur	38	38	55	30	50	45	59
Økonomi	17	1	4	61	38	57	21
Kostnadsnivå	344	309	343	375	332	377	323
Miljø og ressurser	259	339	358	408	271	163	94
Saksbehandling			309	315	351	319	151
Vann, avløp og renovasjon	283	161	352	295	285	323	252

Plasseringene er oppdatert med nøkkeltallene som er brukt i 2016-barometeret. Plasseringene vil derfor AVVIKE fra det som ble rapportert for ett eller flere år siden. På den annen side er tidsserien så sammenliknbar som det er mulig å få den.

Rapporterte plasseringer - ikke sammenliknbar

Plassering	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Grunnskole	51	56	112	170	281	203	170
Eldreomsorg	171	72	12	30	10	360	366
Barnevern	0	167	196	186			
Barnehage	10	25	115	191	78	10	170
Helse			20	14	59	15	98
Sosial	93	101	109	145			
Kultur		42	50	37	62	40	59
Økonomi	36	4	20	183	17	17	21
Kostnadsnivå		403	419	323	408	394	323
Miljø og ressurser	104		407	398	333	337	94
Saksbehandling			194	392	363	350	151
Vann, avløp og renovasjon			235	213	329	238	252

Det er plasseringene i de ulike sektorene slik de faktisk ble rapportert de ulike årene. Denne serien er ikke sammenliknbar over tid. Vi tar med tallene slik at kommunene skal finne igjen de rapporterte plasseringene.

Hovedanalyse - foreløpig utgave 2016

Loppa er nr. 66 uten justering for inntektsnivå i den foreløpige utgaven av Kommunebarometeret fra Kommunal Rapport. I totaltabellen - men bare der - justerer vi for økonomiske rammebetingelser. Totalt er profilen ørlite mer negativ enn i normalkommunen.

Kommuner som havner i toppen av barometeret har generelt klart flere gode plasseringer enn andre, men det er ikke slik at enkelte kommuner er i toppen på alle områder, mens andre er helt i bunn. I snitt har en kommune like mange gode som svake plasseringer. Det er den totalt miksen som avgjør plasseringen.

En kommune som får en svak plassering har ikke nødvendigvis dårlige tjenester og er ikke et dårlig sted å bo. Poenget er at kommunen sannsynligvis har noe å lære av liknende kommuner som ligger i toppen av den samme tabellen.

Når vi justerer for kommunenes veldig ulike økonomiske rammebetingelser, kommer Loppa på en 257. plass på den foreløpige totaltabellen. Tabellen er korrigert 11. april.

Med store inntekter kan man forvente gode nøkkeltall, og Loppa har sterke plasseringer innen økonomi, kultur, helse og miljø og ressurser.

Nøkkeltallene som trekker mest ned er ikke overraskende kostnadsnivået. Vi registrerer også et fall på tabellen innen eldreomsorg

Hovedtrekk med vekt på utfordringer for kommunen:

Det er veldig liten sammenheng mellom svært gode avgangskarakterer på 10. trinn og prestasjonene på nasjonale prøver. Hvorfor er det slik? Elevundersøkelsen viser at en relativt stor andel elever sier at de ikke trives godt. Andelen med spesialundervisning skyter i været. Nesten én av sju elever får nå slik undervisning. Hvor

lenge skal denne andelen vokse?

Det ble mindre tid med lege og fysioterapeut på sykehjem i fjor, omfanget er nå godt under middels. Et nytt nøkkeltall viser at relativt få hadde tilsyn av lege på sykehjem i fjor. Andelen sykehjemsplasser for demente er midt på treet, målt mot hvor mange gamle som faktisk bor der.

Bemanningen i barnevernet er svært høy, men vi mangler dessverre informasjon om saksbehandlingen. Dette er viktig informasjon til politikerne som skal vurdere om kvaliteten er god nok.

Ingen har så god bemanning i barnehagene som Loppa, samtidig er det vanskelig å rekruttere folk med godkjent utdanning.

Korrigert netto driftsresultat var meget godt i fjor, resultatet svinger voldsomt fra år til år.

Disposisjonsfondet er stort, har kommunestyret satt et mål for hva det skal være på over tid?

Den gode bemanningen i barnehagene koster, nesten ingen driver barnehagene dyrere. Grunnskole, sosialtjeneste og kommunehelse har også høye kostnader i Loppa, mens pleie og omsorg og barnevern drives ganske rimelig.

Kommunebarometeret i et nøtteskall

En årlig rangering av alle kommuner, foretatt av Kommunal Rapport på basis av offentlig tilgjengelige data fra offisielle kilder.

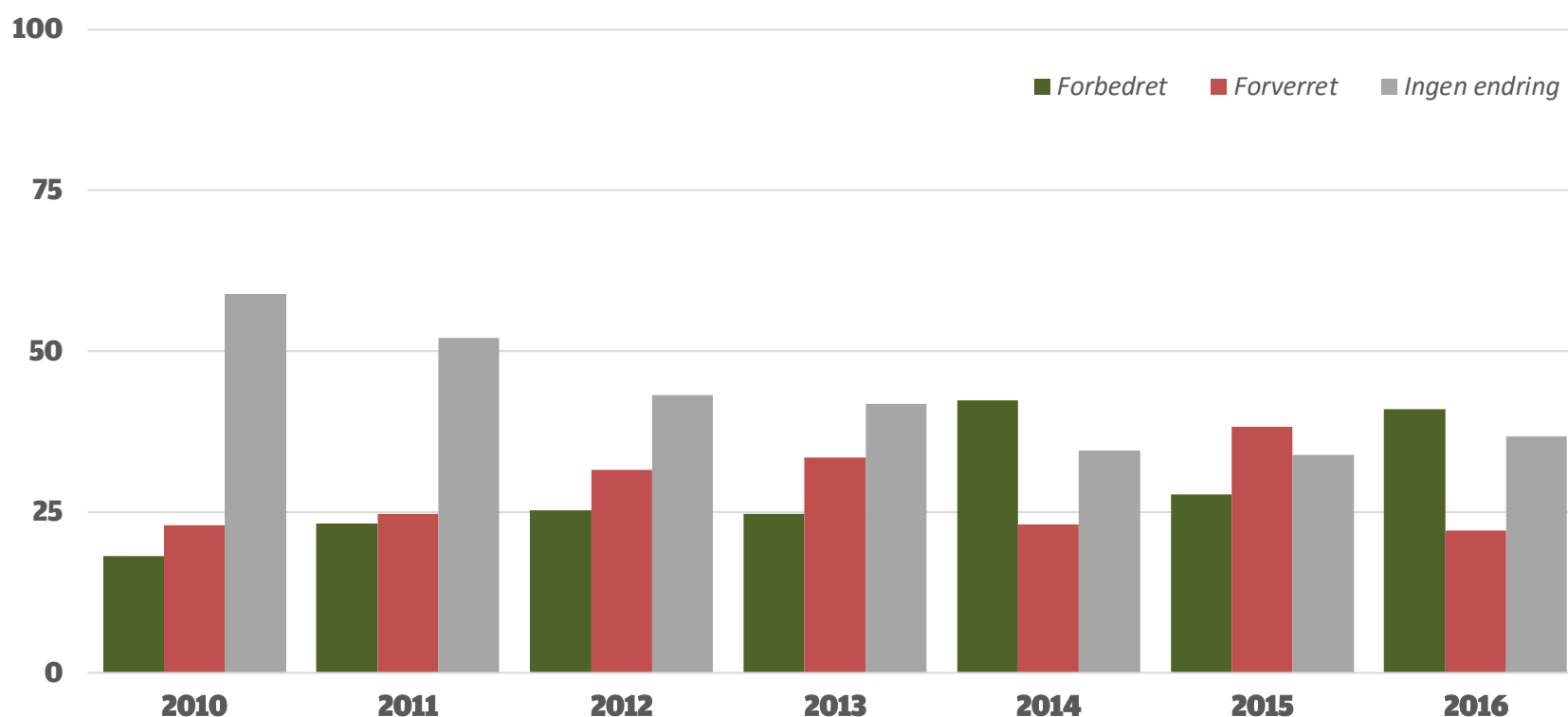
Første rangering ble publisert i 2010. Årets barometer er det sjuende i rekken, og inkluderer 124 ulike nøkkeltall innen 12 forskjellige kategorier.

Vil du lese mer om kildene til nøkkeltallene som er brukt og hvorfor Kommunal Rapport lager denne rangeringen? Gå til denne artikkelen: <http://kommunal-rapport.no/kommunebarometeret/2016/metode>

Hensikten er å gi et lettfattelig bilde av hvordan kommunen presterer målt mot resten av Kommune-Norge.

Dette er ingen vurdering av om innbyggerne får gode nok tjenester, men om det ser ut til at kommunen har noe å lære og om det virker som om innsatsen fører til målbare resultater.

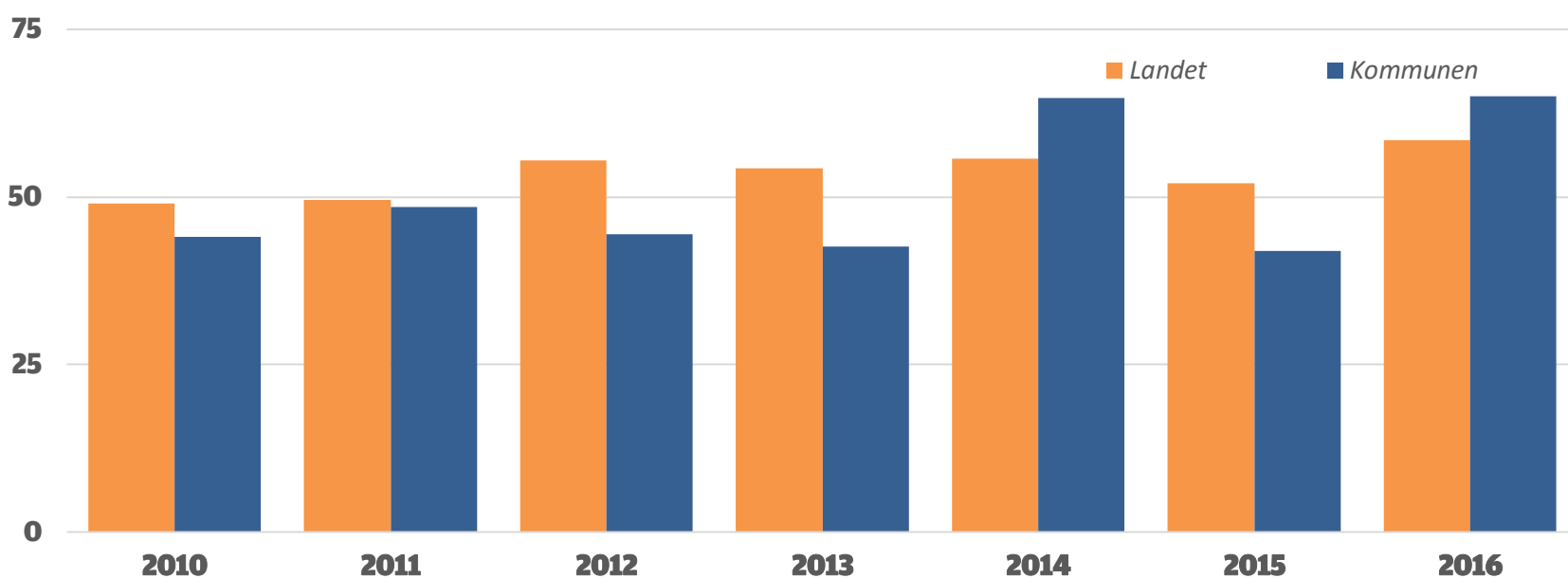
Har nøkkeltallene blitt bedre eller dårligere på ett år?

Andelen av kommunens egne nøkkeltall som har blitt bedre eller dårligere det siste året. Nøkkeltall som ikke kan sammenliknes med året før regnes inn i "ingen endring".

I en typisk kommune vil det være en litt høyere grønn enn rød søyle, fordi gjennomsnittet i Kommune-Norge er at det er en større andel av nøkkeltallene som blir bedre enn dårligere.

Er utviklingen på linje med landet ellers?

Grafikken sammenlikner kommunens utvikling med gjennomsnittet: Hvor stor andel av nøkkeltallene ble bedre i fjor?

I denne grafikken måler vi bare de nøkkeltallene hvor det faktisk var endring; alt over 50 prosent indikerer at det var en større andel nøkkeltall som ble bedre, enn som ble dårligere.

Nasjonalt ble en marginal overvekt av nøkkeltallene svakere i 2010 og 2011. Fra 2012 og framover har en overvekt av nøkkeltallene blitt bedre. Andelen har aldri vært større enn nå - 58 prosent av nøkkeltallene i Kommune-Norge som endret seg i fjor, ble til det bedre. Andelen er vektet som vektingen i Kommunebarometeret, slik at beregningen legger mer vekt på sentrale nøkkeltall.

Grunnskole

20 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
AVGANGSKARAKTERER: Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste fire år (10 % vekt i sektoren)	42,7	42,4	42,4	6,0	5,7	5,5	34
AVGANGSKARAKTERER: Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste år (5 %)	41,8	40,7	43,2	5,0	3,9	5,4	40
FRAFALL: Andel elever ikke fullført og bestått videregående innen fem år, snitt siste fire år (20 %)							
NP 5. TRINN: Gjennomsnitt nasjonale prøver siste fire år (5 %)	44,5			1,2			
NP 5. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (2,5 %)							
NP 8. TRINN: Gjennomsnitt nasjonale prøver siste fire år (5 %)	48,2	48,7	48,7	2,3	2,6	2,7	284
NP 8. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (2,5 %)							
NP 9. TRINN: Gjennomsnitt nasjonale prøver siste fire år (5 %)	50,6	50,2	50,9	3,5	2,8	2,8	238
NP 9. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (2,5 %)							
UTDANNING: Andel lærere m/høyere og pedagogisk utdanning, 1.-10. trinn (12,5 %)	77	80	83	1,4	2,4	2,9	312
TRIVSEL: 7. trinn, snitt siste fem år (5 %)	87	80	81	4,7	2,1	1,9	374
TRIVSEL: 10. trinn, siste fem år (5 %)	84	82	81	4,7	3,8	3,2	311
SPESIALUNDERVISNING: Andel elever med slik undervisning, snitt siste fire år (5 %)	10,5	11,4	13,6	3,3	2,6	1,4	401
LEKSEHJELP: Andel elever 1.-4. trinn som har leksehjelp (7,5 %)	62	35	55	4,1	3,0	4,7	51
SFO: Antall elever i SFO per avtalt årsverk (7,5 %)	9	7	3	6,0	6,0	6,0	2

Nasjonalt fortsetter avgangskarakterene å øke. Statistisk sentralbyrå understreker at en forklaring på forbedringen det siste året er gode karakterer i valgfag som nå er en del av beregningen. Det er ikke gitt at det forklarer framgangen helt og fullt. En annen delforklaring er at elever med innvandrerbakgrunn får klart bedre karakter enn for noen år siden.

Langt færre på 1.-4. trinn får leksehjelp enn for et par år siden, det henger nok sammen med at ordningen ikke lenger gjelder spesielt for denne gruppa. Det er nå flere elever som får leksehjelp på 5.-7. trinn. Vi vet ikke noe om etterspørselen etter leksehjelp verken i småskolen eller andre deler, dessverre.

Andel elever som får spesialundervisning fortsetter å falle sakte landet sett under ett, og er nå på 7,9 prosent nasjonalt. Drøyt 87 prosent av lærerne har nå godkjent utdanning, det er en marginal økning fra 2014.

Vi har med ett nøkkeltall fra SFO, som er antall elever i SFO målt mot avtalte årsverk. I snitt er det 19,9 elever per årsverk. Nasjonalt har bemanningen blitt marginalt dårligere hvert av de fire siste årene.

Avgangskarakterene på 10. trinn i Loppa har vært veldig gode de siste årene. Vi har ikke data for hvor mange elever fra kommunen som ikke fullfører og består videregående innen fem år. På nasjonale prøver ligger elevene mye dårligere an enn ved utgangen av 10. trinn. Er det tilfeldig, og må det være slik?

Andelen elever som får spesialundervisning er høy målt mot de fleste andre kommuner. Det trekker ned i barometeret. Andelen har økt en del det siste året. Er det tilfeldige variasjoner eller en annen forklaring? Andelen i småskolen som får leksehjelp er litt høyere enn i normalkommunen, ifølge statistikken.

Eldreomsorg

20 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
BEMANNING: Andel ansatte med fagutdanning (10 % vekt innen sektoren)	82	77	77	5,4	3,9	3,9	183
BEMANNING: Tid med lege og fysioterapeut på sykehjem (10 %)	1,07	1,18	0,88	3,9	4,3	2,9	172
BEMANNING: Årsverk av ergoterapeut og geriatrisk sykepleier per 1.000 innb. over 80 år (10 %)	0	0	0	1,0	1,0	1,0	372
PROFIL: Hvor stor andel av de over 80 år med tjenester, får den hjemme? (10 %)	78	73	74	4,7	3,7	4,1	125
TILSYN: Andel på sykehjem med tilsyn av lege (5 %)		64	36		3,9	2,1	248
TILSYN: Andel på sykehjem med tilsyn av tannhelsepersonell (5 %)							
DEMENTE: Andel plasser til demente, mot antall over 80 år på sykehjem (5 %)	63	42	45	5,3	3,6	3,9	148
ENEROM: Andel brukertilpasset enerom på sykehjem med bad/wc (5 %)	100	100	100	6,0	6,0	6,0	1
KORTTIDSPASSER: Gjennomsnittlig oppholdstid per plass, målt i dager (10 %)							
SAMHANDLING: Antall døgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter, per 10.000 innb. (5 %)	0	0	0	6,0	6,0	6,0	1
BEHOV: Andel av 67+ med bistand, som har stort omsorgsbehov (2,5 %)							
HELSETILSTAND: Dødelighet i prosent av landsgjennomsnittet (100 = snittet) (7,5 %)	123	128	119	1,7	1,3	1,9	378
TILBUD: Gjennomsnittlig antall timer praktisk bistand i hjemmet (2,5 %)	10,7	10,6	12,4	3,9	3,6	3,9	99
TILBUD: Gjennomsnittlig antall timer hjemmesykepleie (2,5 %)	3,8	2,3	2,8	2,2	1,2	1,5	324
TRYGGHET: Trygghetsalarm per 1.000 hjemmeboende eldre over 80 år (5 %)		11	13		1,0	1,0	402
BRUKERE: System for brukerundersøkelser i hjemmetjenesten/institusjon (5 %)	3	1	1	3,5	1,8	1,8	298

Vi ønsker i størst mulig grad å reflektere selve eldreomsorgen, definert som tilbudet til de over 80 år. Ikke alle nøkkeltall er skilt på alder, dessverre. Vi håper rapporteringen til SSB blir mer detaljert og bedre etter hvert. I de foreløpige tallene finnes ikke oppdaterte årsverkstall. Dette vil først foreligge når det endelige barometeret publiseres i juni. Nå brukes nyeste tilgjengelige data.

For Kommune-Norge samlet er 81 prosent av plassene på sykehjem nå moderne enerom, en marginal økning fra ett år tilbake.

Et opphold på en korttidsplass varer i snitt 19,5 dager, det er omtrent som de to foregående årene.

71 prosent av alle over 80 som får tjenester i Norge, bor hjemme. Totalt er det år for år færre gamle som får tjenester. Det kan både indikere bedre helsetilstand og at lista for i det hele tatt å få tjenester øker noe.

Hvor stor tilgang det er av lege på sykehjem er viktig. Nasjonalt har omfanget økt fra drøyt 29 til knapt 32 minutter det siste året. Sett over tid har tilbudet blitt betydelig større. Det har også blitt litt mer tid med fysioterapeut, men endringen over tid er mye mindre.

Et nytt element i årets barometer er nøkkeltall for hvor stor andel av beboerne på sykehjem ved nyttår som i fjor fikk tilsyn av lege og tannhelsepersonell. 33 prosent hadde hatt tilsyn av tannhelsepersonell - variasjonene er veldig store. Knapt 50 prosent hadde hatt tilsyn av lege, andelen økte klart, men også her er det store variasjoner. Nøkkeltallene er tenkt å bidra til mer innsikt i tilbudet på sykehjem.

78 prosent av de ansatte har fagutdanning i Loppa. Det er litt bedre enn i normalkommunen. Landsgjennomsnittet er på 75 prosent.

Det ble noe mindre tid med lege og fysioterapeut på sykehjem i fjor. Årsverk av geriatrisk sykepleier og ergoterapeut gir en indikasjon om tilbudet på sykehjem. I Loppa er dekningen svært lav målt mot resten av landet. Rekrutteringsproblemer eller bare nedprioritert?

Kommunen har litt mer hjemmebasert eldreomsorg enn normalkommunen. Litt få av beboerne på sykehjem ved nyttår hadde tilsyn av lege i fjor. Om noen av sykehjemsbeboerne hadde tilsyn av tannhelsepersonell i fjor, vet vi ikke.

Målt mot hvor mange over 80 som faktisk bor på sykehjem, har kommunen en middels andel plasser avsatt til demente. Nasjonalt er anslaget at fire av fem gamle på sykehjem er demente. I Loppa er 46 prosent av plassene ment for demente.

Vi har ikke tall for hvor lange oppholdene er på korttidsplassene. Vi kjenner ikke til hvor mange av de gamle som får tjenester, som har stort omsorgsbehov. Målt mot hvor mange gamle som bor hjemme, er andelen registrerte trygghetsalarmer veldig lav. En feilkilde er at andre enn kommunen kan tilby trygghetsalarm, og at dette ikke er fanget opp i rapporteringen.

Barnevern

10 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
ÅRSVERK: Stillinger med fagutdanning, per 1.000 barn 0-17 år (20 % vekt i sektoren)	6,3	7,3	7,9	5,5	5,7	6,0	22
SAKSBEHANDLINGSTID: Andel undersøkelser m behandlingstid under 3 mnd (20 %)			100			6,0	1
SAKSBEHANDLINGSTID: Andel undersøkelser med behandlingstid under 3 mnd, snitt siste fire år (15 %)							
PLAN: Andel barn med utarbeidet plan (5 %)							
PLAN: Andel barn med utarbeidet plan, snitt siste fire år (5 %)							
PLAN: Andel barn under omsorg som har omsorgsplan (10 %)							
TILTAK I HJEMMET: Andel saker med tiltak i hjemmet (10 %)							
TIDLIG INNSATS: Netto utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste (5 %)	14 030	11 743	12 450	5,3	3,5	3,9	69
SAKSBEHANDLING: Avsluttede undersøkelser, per årsverk knyttet til saksbehandling og adm. (5 %)							
BRUKERPERSPEKTIV: Brukerundersøkelser siste fire år (5 %)	0	0	0	1,0	1,0	1,0	205

Nasjonalt er barnevernet kanskje den sektoren med størst endring de siste årene. Nøkkeltall som for fire-fem år siden ga gode plasseringer på tabellen, vil ikke være bra nok i dag. Vi har også fått bedre informasjon om innholdet i barnevernet og om saksbehandlingen.

60 prosent av tiltakene i barnevernet i Kommune-Norge er i hjemmet, andelen er stabil. Det er ikke alltid mulig å ha tiltakene i hjemmet, noen ganger må barnet omplasseres. Likevel antar vi at det generelt vil være bra om tiltakene er i hjemmet - det har også vært en uttalt nasjonal ambisjon i mange år.

86 prosent av alle barn med tiltak i hjemmet nasjonalt har nå en tiltaksplan. Andelen er høyere enn noen gang og mer enn dobbelt så høy som for ti år siden.

83 prosent av barnevernssakene i Kommune-Norge ble behandlet innen 3 måneder i fjor. Aldri før har statistikken vært bedre.

Forbedret statistikk i saksbehandlingen har kommet i kjølvannet av bedre bemanning. I fjor flatet veksten ut, snittet er fortsatt 4,2 fagstillinger per 1.000 mindreårige innbyggere i Norge.

Vi har i år tatt med nøkkeltallet for hvor mange barn som er omplassert ("under omsorg") som har en omsorgsplan. Dette skal barna ha. Snittet er 98,5 prosent - det er bedre

enn tidligere. Siden snittet er så høyt er det bare noen få kommuner som får dårlig karakter. Disse kommunene er det likevel interessant å identifisere. Over 100 kommuner mangler data, noe som kan indikere en del mørketall.

Bemanningen av fagpersonell i barnevernet i Loppa er blant den beste i landet. Bemanningen ble litt bedre i fjor, ifølge statistikken.

Kommunen holder tremånedersfristen i barnevernet - det er bra.

Vi har ikke oppdaterte tall for hvor mange barn med tiltak som har en utarbeidet plan.

Vi har ikke oppdaterte tall for hvor stor andel av sakene som har tiltak i hjemmet.

Kommunen har oppgitt at den ikke spurt brukerne på minst fire år. Hvis det stemmer, betyr ikke brukernes respons noe? Hvordan jobbes det da for å levere bedre tjenester?

Barnehage

10 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
BEMANNING (KB): Oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager (20 % vekt i sektoren)	6 424	7 228	6 138	6,0	6,0	6,0	1
FAGUTDANNING (KB): Andel styrere og ledere med godkjent utdanning (20 %)	60	80	40	1,3	3,3	1,0	420
FAGUTDANNING (KB): Andel ansatte i kommunale barnehager med relevant utdanning (20 %)	29	36	27	1,8	3,0	1,0	410
AREAL (KB): Leke- og oppholdsareal per barn (10 %)	18,2	15,6	16,2	6,0	6,0	6,0	2
KJØNN: Andel ansatte som er menn (10 %)	10	18	8	5,1	6,0	3,5	113
MINORITETSSPRÅKLIGE: Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage, siste år (15 %)	100	100	100	6,0	6,0	6,0	1
MINORITETSSPRÅKLIGE: Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage, snitt siste fire år (5 %)							

Fortsatt er det relativt stor forskjell på hvor mange barn med norske foreldre som går i barnehage, og andre barn. Over tid har andelen økt, men den falt marginalt i fjor til 74 prosent. Alle kommuner som har rapportert flere minoritetsspråklige barn i barnehagen enn det er i kommunen, har blitt korrigert til 100 % av Kommunal Rapport.

Aldri før har det vært en så stor andel menn som jobber i barnehage. Andelen har nådd 9,5 prosent for hele landet, opp fra 8,7 prosent i 2014. Dessverre skiller ikke statistikken på kommunale og private barnehager.

Leke- og oppholdsarealet er ett av svært få publiserte nøkkeltall om barnehagene som ikke går på bemanning. Det måler bare innendørs areal, og er derfor ikke ideelt. Arealet henger ganske tett sammen med kommunestørrelse; store kommuner har lite areal og omvendt. På dette punktet er det altså relativt stor forskjell på gjennomsnittet (5,8 kvm) og normalkommunen (8,4 kvm). "Normalkommunen" betegner den som ligger midt mellom de beste og dårligste kommunene. Siden dette nøkkeltallet har så voldsomme forskjeller blir det svært mange kommuner som får dårlig karakter her.

I Kommune-Norge samlet har 93 prosent av styrere og ledere godkjent barnehagelærerutdanning, andelen har økt fra 91 prosent. Andelen ansatte med barnehagelærerutdanning eller annen pedagogisk utdanning øker også nasjonalt, fra 39 til 43 prosent. Aldri har andelen ledere og ansatte med pedagogisk utdanning vært høyere.

Bemanningen ble litt lavere i fjor samlet sett. I snitt var det 11.419 oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager i Norge, en marginal økning fra 2014.

Bemanningen i barnehagene i Loppa er blant de beste i landet. Som regel er bemanningen lavere jo større kommunen blir. Ifølge data for oppholdstimer per årsverk ble bemanningen 15 prosent bedre i Loppa i fjor.

Få styrere og ledere har pedagogisk utdanning. Sliter kommunen med å rekruttere fagfolk? 27 prosent av andre ansatte i kommunale barnehager har relevant utdanning. Andelen er ganske langt under landsgjennomsnittet på 43 prosent.

Alle barn med minoritetsbakgrunn går i barnehage, ifølge tallene. Det er meget bra. Snittet for landet er 74 prosent. Ulike talletidspunkt for barn i barnehage og antall minoritetsspråklige barn er en feilkilde.

Helse

7,5 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
LEGEDEKNING: Andel legeårsverk per 10.000 innbyggere (10 % vekt innen sektoren)	29,2	30,3	34,7	6,0	6,0	6,0	1
HELSEØSTER: Antall årsverk per 10.000 innbyggere under 5 år (10 %)	303	286	286	6,0	6,0	6,0	2
PSYKISK HELSEARBEID: Antall med videreutdanning på feltet, per 10.000 innbyggere (10 %)	10	20	20	3,2	6,0	6,0	23
JORDMOR: Antall årsverk per 10.000 innbyggere (10 %)	0	0	0	1,0	1,0	1,0	233
INNLEGGELSER: Antall innleggelser på sykehus per 1.000 innbyggere (15 %)	233,6	192,8	199,5	2,6	3,9	3,1	335
SKOLEHELSE: Andel barn med fullført undersøkelse innen utgangen av 1. trinn (10 %)	0	50	40	1,0	1,0	1,0	406
SKOLEHELSE: Åpningstider helsestasjon for ungdom, per uke (7,5 %)	2,0	2,0	2,0	2,0	2,3	1,9	134
HJEMMEBESØK: Andel hjemmebesøk, nyfødte innen to uker etter hjemkomst (10 %)	50	100	75	1,8	6,0	3,6	343
MEDISINBRUK: Diabetesmedisin, per 10.000 innbyggere (2,5 %)	30	30	30	2,9	3,2	3,4	269
MEDISINBRUK: Hjerter- og karmedisin, per 10.000 innbyggere (2,5 %)	160	159	161	1,8	2,0	1,9	367
MEDISINBRUK: Medisin psykiske lidelser, per 10.000 innbyggere (2,5 %)	88	88	89	6,0	6,0	6,0	20
FOREBYGGING: Netto driftsutgifter forebygging, kr per innbygger - snitt fire år (10 %)	231	191	168	3,4	2,8	2,7	177

I sektoren har vi lagt til flere data om årsverk. Det leder gjerne naturlig til at store kommuner kommer litt dårligere ut fordi årsverkene måles mot innbyggere. Området har flere indikatorer som det kan være vanskelig å gjøre noe med på kort sikt. Hvordan få ned medisinbruken er ikke noe kommunestyret kan vedta. Likevel - det er interessant hvis det i en ellers sunn befolkning er høy eller lav medisinbruk. Variasjonene mellom kommunene ser ut til å gå utover det som kan forklares med demografi og levealder.

En ny indikator i år er åpningstider ved helsestasjon for ungdom per uke. Her er vi litt usikre på kvaliteten, en del kommuner oppgir at de ikke har helsestasjon i det hele tatt, hvilket virker rart.

84 prosent av alle nyfødte i Kommune-Norge hadde i fjor hjemmebesøk innen to uker, andelen er den høyeste i nyere tid. En del kommuner overrapporterer, de er satt til 100 prosent i barometeret. Hele 97 prosent av alle barn i Norge har nå en helseundersøkelse senest på 1. skoletrinn, opp fra 94 prosent fra 2014. For noen år siden manglet 10 prosent av barna slik undersøkelse. Siden statistikken nå er nesten perfekt, vil antakelig nøkkeltallet ikke bli med videre i barometeret, ettersom det i veldig liten grad skiller mellom kommunene. En del overrapporterer også her, og er satt til 100 prosent av oss.

Nøkkeltallet "psykiatrisk sykepleier" er byttet ut med antall personer med videreutdanning i psykisk helsearbeid. Dekningen har blitt over 30 prosent bedre fra 2006 til 2014. 2015-tall kommer i vår.

Legedekningen blir bedre over tid nasjonalt - den har økt fra 9,1 leger per 10.000 innbyggere for ti år siden, til 10,4 leger nå. Dette er også en indikator hvor innbyggertall spiller en rolle. To av tre kommuner har bedre legedekning enn gjennomsnittet.

Innleggelser på sykehus er en indikator som kan være vanskelig å påvirke direkte, men som likevel er viktig styringsinformasjon og hvor praksis varierer langt utover det som kan forklares av folks helsetilstand.

Legedekningen i Loppa er blant den beste i landet. Knappt noen andre har en så god dekning av helsesøster.

Antall ansatte med videreutdanning i psykisk helsearbeid er i norgestoppen målt mot antall innbyggere.

Nytt i årets barometer er at vi måler jordmordekningen i kommunen, slik den er oppgitt i Kostra. Loppa har 0 jordmødre per 10.000 fødte barn.

40 prosent av elevene hadde helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn. Andelen er veldig lav. 75 prosent av nyfødte hadde hjemmebesøk innen to uker i fjor. Landsgjennomsnittet er på 82 prosent.

Sosial

7,5 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
STØNADSTID: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 18 og 24 år (15 % vekt innen sektoren)	2,0			5,8			
STØNADSTID: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 25 og 66 år (10 %)	1,8	3,1	2,3	6,0	4,8	6,0	17
STØNADSTID: Andel som går over 6 måneder på stønad (10 %)		15			5,6		
ØKONOMI: Andel av mottakerne som har sosialhjelp som hovedinntektskilde (10 %)	42	46	26	3,3	3,0	5,9	24
AKTIVITET: Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av de som går over 6 måneder på sosialhjelp (10 %)							
ØKONOMISK RÅDGIVNING: Brukere som får gjeldsråd, som andel av langtidsmottakere av sosialhjelp (5 %)		0			1,0		
BOLIG: Andel søknader om kommunal bolig som blir innvilget (10 %)	100	94	90	6,0	5,5	5,3	96
INDIVIDUELL PLAN: Brukere som har individuell plan, som andel av langtidsmottakere (5 %)							
FOREBYGGING: Netto driftsutgifter til veiledning og sosialt forebyggende arbeid - per mottaker (5 %)	19 526	42 788	72 435	1,9	3,5	6,0	21
AKTIVITET: Netto driftsutgifter til kvalifiseringsprogrammet per bruker (10 %)							
KRISESENTER: Totale kostnader til krisesenter, per innbygger (10 %)	135	138	158	6,0	6,0	6,0	21

Ytre faktorer spiller en rolle. Hvis en bedrift med mange ansatte legges ned, er det ikke sikkert det er lett å finne ny jobb - og andelen som går lenge på sosialhjelp kan øke. Samtidig skal sosialhjelp være et kortvarig tilbud på vei over til andre faser, og barometeret legger vekt på kort stønadstid.

Nasjonalt har 48 prosent av de som får sosialhjelp, den som hovedinntekt. Andelen har økt sakte fra 44 prosent i 2011, og er nå tilbake på nivået i 2006. 36 prosent nasjonalt får sosialhjelpen i mer enn 6 måneder. Andelen har vært stabil de siste 10 årene. SSB oppgir dessverre ikke nasjonale snitt for stønadslengde.

Kvalifiseringsprogrammet skal hjelpe folk videre til jobb. Det kan bare gis en gang per bruker. Målt mot hvor mange som går lenge på stønad - en hovedmålgruppe for programmet - er det 19 prosent i landet totalt som fikk kvalifiseringsstønad i fjor, en marginal nedgang fra 20 prosent i 2014. Andelen har vært stabil de fire siste årene.

Det er mulig i sosialtjenesten å lage individuelle planer. Den naturlige målgruppa er de som går lenge på stønad. Målt mot denne gruppa har 11 prosent en individuell plan, andelen er stabil over tid. Mange kommuner rapporterer ikke på dette punktet.

Vi har ikke data for hvor lenge de unge mottakerne går på

sosialhjelp i Loppa. Det er få kommuner hvor de voksne går så kort tid på sosialhjelp. Voksne går en del kortere tid på stønad nå enn for ett år siden.

Vi har ikke tall for hvor stor andel av mottakerne samlet som går mer enn 6 måneder på stønad.

Andelen mottakere som har sosialhjelp som hovedinntekt er lav. I barometeret teller det positivt. Vi vet ikke hvor mange som har gått på kvalifiseringsprogrammet, målt mot de som går lenge på stønad.

Kultur

2,5 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
PRIORITERING: Netto driftsutgifter til kultur, andel av totale netto driftsutgifter (15 % vekt innen sektoren)	3,4	3,6	3,0	2,9	3,0	2,4	239
IDRETT: Netto driftsutgifter til idrett per innbygger (10 %)	97	152	158	1,7	2,2	2,3	157
BARN OG UNGE: Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge (10 %)	2 573	2 528	1 370	5,7	5,6	3,5	85
BIBLIOTEK: Netto utgifter til bibliotek, per innbygger (10 %)	1 305	1 332	1 208	6,0	6,0	6,0	4
BIBLIOTEK: Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger (10 %)	9,9	7,6	7,2	6,0	5,0	4,6	33
BIBLIOTEK: Besøk i folkebibliotek per innbygger (5 %)	3,3	2,6	3,3	2,4	2,0	2,3	146
KINO: Kinobesøk per innbygger (5 %)	0,3	0,3	0,5	1,3	1,3	1,5	207
SYSELSATTE: Ansatte kulturarbeidere i kommunen (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforskning) (10 %)	4,7	4,9	6,1	2,5	2,5	3,0	132
MUSIKKSKOLE: Antall timer per elev (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforskning) (5 %)	8	8	13	1,0	1,9	2,7	204
MUSIKKSKOLE: Andel av elevene som går på kommunens musikk- og kulturskole (10 %)	53	44	42	5,4	4,8	4,7	59
FRITIDSSENTER: Antall besøk i året, per innbygger 6-20 år (5 %)	2,2	2,5	2,8	1,8	1,9	2,0	120
FRIVILLIGE: Driftstilskudd til lag og foreninger, per innbygger (5 %)	154	303	315	3,3	5,5	5,0	34

Nasjonalt bruker kommunene 3,8 prosent av alle netto driftsutgifter til kultur. Andelen har vært stabil de siste fire årene, etter et klart fall fra 2010 til 2011.

Netto utgifter til aktiviteter for barn og unge er i Kommune-Norge samlet på drøyt 1.200 kroner per innbygger. Nivået er veldig stabilt. Tilskuddet til idrett per innbygger svinger mye mer rundt om i landet, men har generelt en klart fallende trend fra 2010 og fram til nå. I fjor brukte kommunene selv i snitt 206 kroner per innbygger.

Nasjonalt har besøket i biblioteket tatt seg opp igjen etter et lite fall, og er nå tilbake på 2011-nivå for landet totalt - 4,6 besøk i året per innbygger. Utlånet fortsetter derimot å falle, nå til 4,4 utlån per innbygger. Det er første gang noensinne at besøket er større enn utlånet. Så bibliotekene brukes, men ikke til sin opprinnelige funksjon, nemlig å låne ut bøker og annet. Kommunene bruker stadig mindre penger på bibliotek, selv når vi inkluderer lønns- og prisvekst. I inntektssystemet er det ingen kompensasjon for lønns- og prisvekst på kulturtilbud, hvilket nok bidrar til å forklare at kommunene bruker 5 kroner mindre per innbygger i 2015 enn i 2012. I samme periode er kommunal lønns- og prisvekst ("deflator") anslått til 10 prosent. Reelt har derfor kuttet i netto utgifter til kommunale bibliotek vært på 11 prosent i denne perioden.

Telemarksforskning har laget Norsk kulturindeks, hvorfra vi har hentet to statistikker: kulturarbeidere per 1.000 innbyggere og antall timer undervisning hver elev faktisk

har i kulturskolen.

Loppa brukte i fjor 3 prosent av totale netto utgifter på kulturfeltet. Det er mindre enn landsgjennomsnittet på 3,8 prosent. Utlånet fra biblioteket er noe høyere enn i normalkommunen. I fjor gikk utlånet litt ned, målt per innbygger. Biblioteket har litt lavere besøk enn normalen, ifølge statistikken. Et positivt trekk er det at besøket økte kraftig i fjor. Kan andre lære noe av Loppa her?

Telemarksforskning setter sammen oversikt over hvor mange kulturarbeidere det er i kommunene, privat eller offentlig. I Loppa er sysselsettingen middels målt mot folketallet. Norsk kulturindeks fra Telemarksforskning viser over hvor mange timer hver enkelt elev i kulturskolen får. Tallene er beheftet med usikkerhet. I Loppa får elevene litt færre timer undervisning enn i normalkommunen. Andelen av barn fra kommunen som faktisk går på musikk- og kulturskole er litt høyere enn i normalkommunen.

Økonomi

10 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
DRIFTSRESULTAT: Korrigert netto driftsresultat siste år (10 % vekt innen sektoren)	4,8	-0,7	5,7	5,2	3,2	4,7	57
DRIFTSRESULTAT: Korrigert netto driftsresultat siste fire år (15 %)	2,7	1,6	2,0	4,8	4,6	4,1	99
DRIFTSRESULTAT: Brutto driftsresultat (10 %)	1,1	0,7	1,5	3,0	3,5	3,4	241
DISPOSISJONSFOND: I prosent av brutto driftsinntekter (10 %)	19,1	18,8	18,5	5,4	5,1	5,0	40
GJELD: Netto renteesponert gjeld i prosent av brutto driftsinntekter (15 %)	-9	-14	-20	5,4	5,7	5,9	23
GJELD: Endring i renteesponert gjeld siste år (10 %)	247	65	42	1,0	1,0	1,0	297
NETTO FINANSUTGIFTER: I prosent av brutto driftsinntekter, eksklusive avdrag (5 %)	0,0	-0,4	-0,2	3,4	3,8	3,5	100
INVESTERINGER: Snitt siste fire år, som andel av brutto driftsinntekter (10 %)	10,5	9,1	4,8	4,3	4,7	6,0	22
LÅN: Andel av investeringene som finansieres med lån, siste fire år (5 %)	19	22	16	6,0	5,8	6,0	13
PREMIEAVVIK: Oppsamlet beløp i balansen, i prosent av brutto driftsinntekter (10 %)	1,4	3,3	-0,3	5,4	5,0	6,0	20

Netto driftsresultat korrigeres for et par viktige, tilfeldige elementer: Netto reduserte/økte utgifter som følge av premieavvik på pensjon og netto avsetning til bundne fond - penger kommunestyret ikke kan disponere som det selv ønsker og som derfor heller ikke kan dekke inn et underskudd eller settes på disposisjonsfond.

Siden korrigeringen i praksis består av å ta bort kunstige inntekter, blir korrigert resultat nærmest alltid dårligere enn netto driftsresultat.

I fjor var korrigert netto driftsresultat for hele Kommune-Norge 1,9 prosent av brutto driftsinntekter, mot minus 1,6 prosent i 2014. Målt over de siste fire årene er korrigert resultat 0,5 prosent. Netto finans viser hvor dyr all gjeld er å håndtere. Snittet ligger på 1,3 prosent av brutto inntekter og har vært stabil de siste årene på grunn av kombinasjonen økt gjeld men fallende rente.

Premieavviket i balansen skal etter hvert i nesten alle kommuner bli til en driftsutgift. Det er derfor relevant fordi summen må dekkes inn et annet sted, enten ved å redusere utgiftene eller bruke disposisjonsfond. I fjor falt premieavviket litt og utgjør i snitt for Kommune-Norge 6,5 prosent av brutto driftsinntekter.

Disposisjonsfondet er penger politikerne kan bruke til akkurat hva de selv lyster, med mindre kommunen går på et driftsunderskudd som må dekkes inn. Denne bufferen er ikke en fysisk bankkonto, men en størrelse i regnskapet som har stor betydning for handlingsrommet i budsjettet. Fondene øker i kommunene samlet og er nå på 7,6 prosent av brutto driftsinntekter, opp fra 6,6 prosent for ett år siden. For første gang på mange år er dermed

disposisjonsfondet større enn det oppsamlete premieavviket.

Netto renteesponert gjeld erstatter nå den gamle indikatoren netto lånegjeld. Gjennomsnittet er drøyt 33 prosent av brutto driftsinntekter. Hele 60 kommuner har ingen netto renteesponert gjeld - omløpsmidler og fordringer utgjør en større sum.

Korrigert netto driftsresultat var svært solid i Loppa i fjor. Resultatet ble veldig mye bedre i fjor, var det et utslag av tilfeldige omstendigheter eller en planlagt endring? Målt over de siste fire årene har kommunen hatt en driftsmargin klart i pluss.

Disposisjonsfondet er solid. Har kommunestyret et mål for hvor stort det bør være målt mot løpende inntekter? Kommunen har større omløpsmidler og fordringer enn egen rentebærende gjeld, og er dermed i en solid posisjon. Det siste året har gjeldsgraden økt voldsomt. Er det en planlagt gjeldsvekst, eller har det bare blitt slik? Loppa har ingen problemer hva gjelder å betjene gjelda. Netto finans, før avdrag, går omtrent i null.

Investeringsnivået i Loppa var meget lavt i fjor. Sett over de fire siste årene har investeringene vært litt over normalnivået i Kommune-Norge.

Loppa har ikke noe premieavvik i balansen å snakke om, i motsetning til veldig mange andre kommuner. Det er en fordel.

ANNONSE

KBN Kommunalbanken
Norge

KBN Finans

- ET NYTT OG KRAFTIG VERKTØY FOR STYRING
AV KOMMUNENS SAMLEDE GJELDSPORTEFØLJE

Gir god oversikt over
kommunens finansielle stilling

Inkluderer faste standard rapporteringsmuligheter
- men også mulighet for skreddersøm!

Gir kommunen mulighet til å simulere ulike markeds- og
rentescenarier - og hvordan dette påvirker bruk av ulike
finansieringskilder og rentesikringsalternativer

Gir kommunen mulighet til å vurdere egne posisjoner og
kommunens finansielle risiki

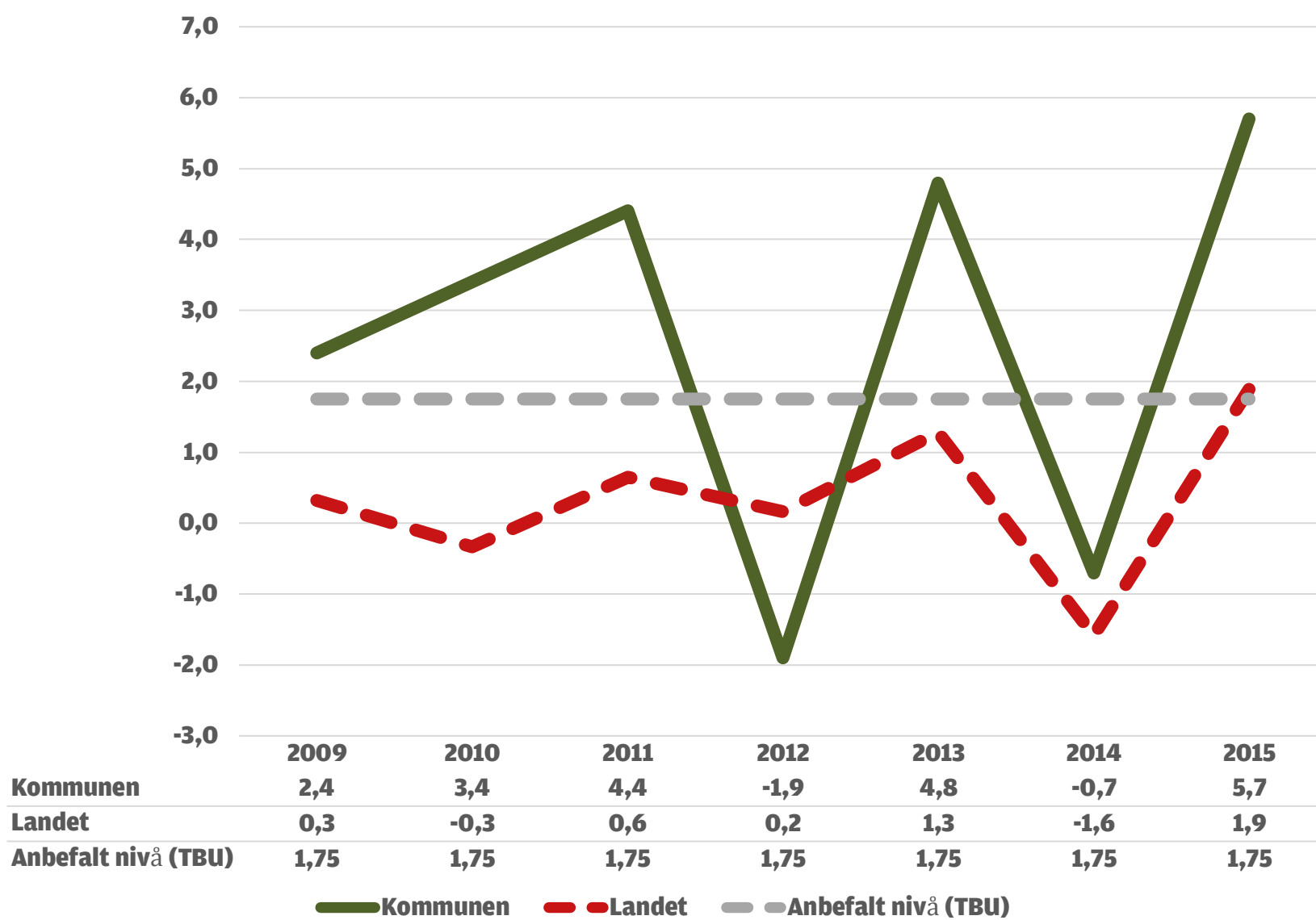
Kommunen får lett tilgang til dokumentasjon
tilhørende gjeldsporteføljen

Ta kontakt med vår utlånsavdeling for mer informasjon

WWW.KOMMUNALBANKEN.NO

Korrigert netto driftsresultat i kommunen

Netto driftsresultat er det viktigste nøkkeltallet i kommunesektoren. Det er både KS og staten enige om. Netto driftsresultat forteller imidlertid ikke alltid hvordan den reelle, langsiktige driftsmarginen er, fordi det er enkeltinntekter og utgifter som forstyrrer bildet.

I realiteten har netto driftsresultat vært for høyt de siste årene. Kommunal Rapport korrigerer derfor netto driftsresultat for to faktorer: netto premieavvik (f170/f171) og netto avsetninger til bundne fond. Tidligere justerte vi

også for momskompensasjon for investeringer, som til og med 2013 også havnet i driftsregnskapet.

Grafen viser utviklingen i korrigert netto driftsresultat for kommunen som konsern. Anbefalt nivå er Teknisk beregningsutvalgs generelle anbefaling for kommunesektoren (1,75 % etter at momskompensasjon forsvant ut av driftsregnskapet).

Kostnadsnivå

5 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
GRUNNSKOLE: Korrigerte netto utgifter til grunnskolesektoren (inkl SFO), 1.000 kr per innbygger (30 %)	13 250	14 880	15 080	3,5	2,1	2,1	348
PLEIE OG OMSORG: Korrigerte netto utgifter til pleie og omsorg, 1.000 kr per innbygger (35 %)	15 790	15 930	14 490	3,8	4,2	5,1	103
BARNEHAGE: Korrigerte netto utgifter til barnehage, 1.000 kr per innbygger (15 %)	8 360	16 460	11 090	3,1	1,0	1,0	395
BARNEVERN: Korrigerte netto utgifter i barnevernet, 1.000 kr per innbygger (5 %)	1 180	1 330	1 340	5,3	5,3	5,4	56
SOSIALTJENESTE: Korrigerte netto utgifter per til sosialtjenesten, 1.000 kr per innbygger (5 %)	2 470	3 970	3 300	3,2	1,3	2,3	338
KOMMUNEHELSE: Korrigerte netto utgifter på området helse, 1.000 kr per innbygger (5 %)	3 060	2 920	2 670	2,2	3,1	3,9	256
ADMINISTRASJON: Korrigerte netto utgifter til administrasjon, 1.000 kr per innbygger (5 %)	5 510	6 900	4 960	2,0	1,0	2,6	354

Kostnaden er beregnet ut fra netto utgifter i tjenesten i fjor / utgiftsbehovet slik det framkommer for tjenesten i statsbudsjettet 2016. Dermed skal vi fange opp ulikheter som går på størrelse, sammensetning osv - og gitt at inntektssystemet perfekt korrigerer for forskjellene skal alle kommunene kunne sammenliknes med hverandre.

I denne sektoren korrigerer vi også den historiske kostnaden for kommunal lønns- og prisvekst. Hensikten med å presentere kostnaden i faste 2015-priser er å vise om tjenesten reelt blir billigere eller dyrere. Vi avrunder til nærmeste 10-krone for å gjøre tallene enklere å lese.

Netto utgifter til grunnskolen (korrigert for utgiftsbehovet) i Loppa ligger litt høyere enn normalnivået. Det er forskjell på landsgjennomsnitt og normalen (kostnaden midt mellom de dyreste og billigste). I Loppa ligger kostnaden 2670 kroner per innbygger over landsgjennomsnittet. Det er altså etter at vi har korrigert for ulikheter kommunene imellom.

Innen pleie og omsorg ligger kostnadene ganske lavt målt mot resten av landet. Målt per innbygger er korrigerte kostnaden 1530 kroner under landsgjennomsnittet.

Få driver barnehagene så dyrt som Loppa. Korrigert kostnad til barnehage per innbygger er om lag 3150 kroner over landsgjennomsnittet.

Barnevernet koster 480 kroner mindre enn landsgjennomsnittet, målt per innbygger.

Innen administrasjon ligger Loppa 1430 kroner over landsgjennomsnittet, målt per innbygger.

Målet med kommunen er ikke å drive billigst mulig, men å ha riktig kostnad ut fra hvordan tilbudet er prioritert og befolkningen sammensatt. En høyt prioritert tjeneste bør ha en høyere kostnad enn en som er lavt prioritert, målt mot resten av landet.

I Skole-Norge øker gjennomsnittlig kostnad ørlite mer enn lønns- og prisvekst. Det motsatte er tilfellet i pleie og omsorg, hvor en kraftig vekst i 2014 er erstattet av kutt i 2015. Kostnaden er nå 15.860 kroner per innbygger.

Barnehagene har nasjonalt blitt marginalt billigere per innbygger etter et betydelig hopp i 2014. I barnevernet fortsetter kostnaden å stige, den er nå på 1.810 kroner per innbygger - en vekst på 33 prosent utover lønns- og prisvekst siden 2010.

Både sosialtjenesten og helse øker i kostnad Kommune-Norge sett under ett, mens utgiftene til administrasjon har gått ned - til 3.500 kroner per innbygger.

Har kommunen potensial for å kutte kostnadene?

Tabellen viser hva som er kommunens korrigerede kostnad per innbygger, målt mot gjennomsnittet i landet, i eget fylke, egen kommunegruppe, den 100. rimeligste kommunen i landet, de 10 % rimeligste i henholdsvis fylket og kommunegruppa.

NB: De 10 største kommunene har vi samlet i gruppe 14, ellers følger gruppeinndelingen SSB.

Bare kommuner med faktisk leverte regnskapsdata er med i grunnlaget.

	Komm.	Snitt landet	Snitt fylke	Snitt gruppe	Topp 100	Topp fylke	Topp gruppe
Grunnskole	15 080	12 410	14 470	14 910	11 899	13 240	13 640
Pleie og omsorg	14 490	16 020	17 530	17 780	14 419	14 970	15 090
Barnehage	11 090	7 940	7 820	8 000	7 449	6 690	6 770
Barnevern	1 340	1 820	2 340	2 660	1 489	1 870	1 450
Sosialtjeneste	3 300	2 240	3 270	2 810	1 770	2 050	1 850
Kommunehelse	2 670	2 350	3 110	3 240	2 110	2 780	2 590
Administrasjon	4 960	3 530	4 330	4 990	3 329	4 350	4 240

Tallene er oppgitt i kroner per innbygger

Tabellen under viser hvor stor prosentvis forskjell det er fra kommunens eget kostnadsnivå og opp eller ned til de ulike målestokkene. Minus: Kommunen er billigere enn målestokken.

	Snitt landet	Snitt fylke	Snitt gruppe	Topp 100	Topp fylke	Topp gruppe
Grunnskole	22	4	1	27	14	11
Pleie og omsorg	-10	-17	-19	0	-3	-4
Barnehage	40	42	39	49	66	64
Barnevern	-26	-43	-50	-10	-28	-8
Sosialtjeneste	47	1	17	86	61	78
Kommunehelse	14	-14	-18	27	-4	3
Administrasjon	41	15	-1	49	14	17

Teoretisk skal forskjellene mellom kommunene være utjevnet ved at vi korrigerer for utgiftsbehovet slik det framkommer i statsbudsjettet.

Miljø og ressurser

2,5 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
RESSURSER: Energikostnader per kvadratmeter bygg (20 % vekt innen sektoren)	132	131	109	3,1	2,8	3,9	188
RESSURSER: Samlet antall kvadratmeter per innbygger (såkalte formålsbygg) (15 %)	13,7			1,0			
SØPPEL: Kilo per innbygger (15 %)	359	352	392	5,3	5,2	5,1	65
GJENVINNING: Andel husholdningsavfall utsortert (15 %)	78	75	73	2,3	1,0	1,0	267
KLIMA: Plan med fokus på klima (10 %)			0			1,0	85
MILJØ: Andel innbyggere tilknyttet anlegg hvor rensekrav er oppfylt (10 %)	100	100		6,0	6,0		
MILJØ: Biler per 1.000 innbyggere (5 %)	377	390	393	6,0	6,0	6,0	14
VEDLIKEHOLD: Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter bygg (5 %)	72			2,2			
REKREASJON: Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsteder, per innb. (5 %)	0	0	19	1,0	1,0	1,2	308

Sektoren er en slags samlepott av litt ulike indikatorer som på forskjellig vis handler om hvordan kommunene bruker ressurser, tar vare på det som er og hvordan forutsetningene er for lokal klimapolitikk. Størrelse på egne bygg, kostnadene ved å varme dem opp og ved å vedlikeholde dem er sentrale nøkkeltall. Det er over tid mye mer miljøvennlig og økonomisk fornuftig å bygge relativt lite og vedlikeholde godt.

De sentrale byggene (rådhus, skoler, sykehjem osv.) er regnet med. I snitt er arealet nasjonalt på 4,7 kvadratmeter per innbygger. Dette er typisk en indikator hvor store kommuner kommer bedre ut enn små. Utgiftene til vedlikehold falt kraftig i fjor, fra 92 til 77 kroner per kvadratmeter i Kommune-Norge. Energikostnadene falt betydelig også i fjor, fra 99 til 89 kroner per kvadratmeter - ned fra toppen på 135 kroner i 2010. Alt dette er målt i løpende priser.

Energikostnadene per kvadratmeter bygg i Loppa er middels målt mot andre kommuner.

Innbyggerne produserer ganske lite søppel målt mot resten av landet. En liten andel av avfallet blir utsortert. Må det være slik i Loppa, eller kan statistikken bedres?

Saksbehandling

2,5 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
FRISTBRUDD: Andel byggesaker med overskredet frist (20 % vekt innen sektoren)	60	13	7	1,0	4,3	4,2	240
BYGGESAK: Behandlingstid saker med 3 ukers frist (20 %)	94	65	14	1,0	1,0	4,3	133
BYGGESAK: Behandlingstid saker med 12 ukers frist (20 %)	120	102	54	1,0	1,0	2,6	279
EIERSEKSJONERING: Behandlingstid (20 %)			0			6,0	1
REGULERINGSPLANER: Saksbehandlingstid (10 %)	0			6,0			
OPPMÅLINGSFORRETNING: Saksbehandlingstid (10 %)	9	20	18	5,9	5,5	5,7	37

Fortsatt er det veldig få gode indikatorer for saksbehandling, og alle er innen byggesak/teknisk. Vi skulle gjerne sett at det fantes data for andre saksbehandlingstider, det er synd at ikke Kommune-Norge måler dette bedre.

I tillegg er det mange kommuner som ikke leverer data på dette området, noe som selvsagt øker usikkerheten om kvaliteten på nøkkeltallene.

Vi har prøvd å få med et spekter av ulike tjenester, men det er liten tvil om at byggesakene med klare frister har fått mest vekt. Derfor er andel saker der kommunen har overskredet fristene en viktig indikator. SSB har ikke publisert landsgjennomsnittet ennå, tidligere har det vært på 8 prosent - og andelen har økt over tid.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid nasjonalt for en sak som har tre ukers frist er akkurat innenfor selve fristen; 20 dager. Saksbehandlingstiden er veldig stabil.

Saksbehandlingstiden for saker med 12 ukers frist blir stadig lenger, den er nå på 61 dager i Kommune-Norge samlet mot bare 27 for ett år siden. En så kraftig økning øker mistanken om at datakvaliteten er lav.

Kommunen har litt færre byggesaker hvor fristene overskrides enn normalen i Kommune-Norge.

Prosessen for søknader med 3 ukers behandlingsfrist er litt raskere enn normalen. Byggesaker med 12 ukers frist behandles litt tregere enn det som er vanlig i Kommune-Norge.

Vann, avløp og renovasjon

2,5 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
GEBYR: Årsgebyr, vann, avløp, renovasjon og feiing (15 % vekt innen sektoren)	8 435	9 672	9 623	4,6	3,9	4,0	161
VANNFORBRUK: Snitt forbruk per tilknyttet innbygger (15 %)	191	153		5,3	5,7		
VANNLEKKASJE: Estimert lekkasje per meter ledning per år (15 %)		14	13		1,0	1,0	284
STYRING: Andel av husholdningene med vannmåler (15 %)	12	30	35	1,6	2,5	2,8	116
FORNYING: Andel fornyet vannledningsnett siste tre år (10 %)	0,0	0,0	0,2	1,0	1,0	1,5	230
FORNYING: Andel fornyet spillvannsnett siste tre år, avløp (10 %)			2,5			6,0	11
ALDER: Beregnet snittalder for vannledningsnett (5 %)	42	43		1,5	1,2		
ALDER: Beregnet snittalder for spillvannsnett (5 %)	43	44	45	2,1	1,9	1,9	308
VALGMULIGHET: Antall muligheter for å påvirke renovasjonsgebyr (10 %)	1	1	1	2,0	2,0	2,0	248

Hensikten med sektoren er å gi et innblikk i både om innbyggerne får nok igjen for det de betaler og hvordan kvaliteten utvikler seg. Flere av nøkkeltallene er foreløpig ikke oppdatert for 2015.

Gebyrene skal i utgangspunktet være så lave som praktisk mulig. Samtidig er det viktig å se helheten: Lave gebyrer kombinert med store lekkasjer og gamle anlegg - er ikke bra. Det sentrale er derfor om det er sammenheng mellom gebyrene og den anslåtte kvaliteten.

En del kommuner mangler data for en del av nøkkeltallene. De siste årene har alderen på den kjente delen av vannettet og spillvannsnettet gått litt ned, en feilkilde er at deler av nettet har ukjent alder.

Spillvannsnettet fornyes med en takt på knapt 200 år, mens det bare vil ta knapt 150 år å fornye vannledningsnettet.

Estimert vannlekkasje bør også kunne si noe om kvaliteten

på ledningsnettet. Lekkasjen er omtrent uendret over tid, snittet er 5,3 kubikkmeter per meter ledning i året.

Gebyrene for vann, avløp, renovasjon og feiing i Loppa er litt lavere enn normalen. Det er positivt så sant det ikke betyr at vedlikeholdet på anleggene lider.

Andelen innbyggere med vannmåler er litt lavere enn normalen i Kommune-Norge.

Spillvannsnettet (avløpsnettet) har en ganske høy alder målt mot normalen i Kommune-Norge; 46 år er beregnet alder i Loppa.

Slik beregner vi karakterene for hvert nøkkeltall

De 5 % beste verdiene innen ett nøkkeltall får karakteren 6 - som er toppkarakteren. Ved å sette grensen på ca den 20. beste kommunen unngår vi problemet ved at det ofte er enkelte kommuner som ligger særlig langt unna "normalen".

På samme måte er grensen for bunnkarakteren 1 satt ved de 5 % laveste verdiene for nøkkeltallet.

Når vi har laget denne skalaen, betyr det også at en kommune som får karakteren 3,5 har et nøkkeltall som ligger midt mellom grensen for topp- og bunnkarakter (3,5 ligger midt mellom 1 og 6). Det er disse kommunene vi ofte betegner som "normalkommunen". Hvis en kommune mangler et nøkkeltall, har vi gitt den karakteren 3,5 for å kunne beregne en totalskår.